

נחלת אבותינו

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות פוסק עדת תימן מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

בית הכנסת הבלדי
"עץ חיים"

פרשת במדבר

ה'תשפ"ב - בשל"ג

הלכות

אין לך אדם שאין לו שע"ה

סימן י"ג - הלכות קדיש וברכו, וצידוף עשרה, ואם יצאו מקצתן, והלכות שליח-ציבור - המשך

ז) אם אין בבית הכנסת רק מניין מצומצם, אסור לכל אחד מהם לצאת, ועל היוצא נאמר ועוזבי י"י יָכְלוּ. אבל אם ישארו עשרה, יכולים היתרים לצאת, אם כבר שמעו ברכו, והקדושה והקדישים עד עלינו לשבח. וּבְדִיעָבַד אם לא נשארו עשרה, יכולין לגמור בלא עשרה (רק שיהיו רוב מניין) את העניין שהתחילו בעשרה, כגון ההשלים את הקדיש. וכן אם התחיל השליח ציבור יוצר, משלים עד גאל ישראל והשומעים ממנו יוצאים ידי חובתן (עיין לעיל סעיף ט"ו). ואפילו התחיל רק הקדיש וברכו נחשב התחיל ביוצרו. וכן אם התחיל השליח ציבור לחזור את התפילה, גומר חזרת כל התפילה ואומרים גם הקדושה, אבל אין הכהנים נושאים את כפיהם אלא אומר אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה וכו'. וגם אין אומרים קדיש לאחר שמונה עשרה, כי הוא עניין אחר. וכן אם התחילו לקרות בתורה בעשרה, ויצאו מקצתן, גומרין את הקריאה בברכות, אבל אין מוסיפין על הקרואים, ואין אומרים קדיש בסיום הקריאה. וגם אין קורין מפטיר, אלא האחרון שבמניין הקרואים ממשיך לקרוא את ההפטרה בלא ברכותיה:



מתוך שו"ע המקוצר של מרן הגאון רבינו יצחק רצאבי שליט"א פוסק עדת תימן

ציבור. אבל מנהיגו שאין מעמידים להיות שליח ציבור כלל אלא מי שהוא גם כן נשוי, זולת לתפילת ערבית. ואפילו מן הנשואים, לא נהגו למנות שליח ציבור קבוע, ואפילו בשבתות, אלא כל מי שהוא בקי מעמידן אותו לתפילה זו, ואת חבירו לתפילה אחרת, כפי סדר ישיבתם בבית הכנסת. ועילג המחליף קריאת האותיות (עיין לקמן סימן כ' סעיף כ"א), אסור להיות שליח-ציבור אפילו באקראי:

ט) אין לאדם להתפלל לפני התיבה שלא ברצון הקהל. וכל המתפלל שלא ברשות, מחמת אַלְמִת וגיאות, אין עונים אמן אחר ברכותיו, שנאמר ובוצע ברך, ניאץ י"י. ואין להתקוטט בעבור שום מצוה (וכדלקמן סימן מ"ח סעיף ט')

פ) אדם שהוא בעל עבירה, הן דאורייתא הן דרבנן, פסול להיות שליח ציבור, ואפילו באקראי. כגון מחלל שבת או מגלח זקנו בתער, או הוציא טריפה מתחת ידו (אף על פי שלגבי צירוף איש או אנשים כאלו לעניין עשרה, ולעליית ספר תורה, יש מתירים בזמנינו במקומות שפרצו בעבירות אלו). ועל כגון זה נאמר נתנה עלי בקולה, על כן שנאתיה. ואמרו רבותינו ז"ל זה שליח ציבור שאינו הגון הורד לפני התיבה. ואפילו אם העלוהו בטעות, יש להורידו מן התיבה. ובמקום שאי אפשר, צריכים יראי ה' לילך לבית כנסת אחרת שמתנהגים כדת וכהלכה. ואם גם זה לא ניתן לעשות, לא יתפללו ביחידות, כי תפילת הרבים עדיפה גם באופן זה, והוא רחום יכפר, ועונים אמן וקדיש וקדושה אחריו:

כניסת השבת:
19:11
יציאת שבת:
20:21

פעילויות העמותה

כולל אברכים "פרי צדיק" בראשות הרה"ג משה רצאבי שליט"א

הפעלת 2 בתי כנסת "עץ חיים" נוסח בלדי "שתילי זתים" נוסח שאמי

שיעורי תורה דף היומי, הלכה ואגדה

"פירות מתוקים" - לימוד אישי עם תלמידי חריש

פעילויות והפעלות לילדים

"אבות ובנים"

"אמהות וכנות"

עלוני "נחלת אבותינו"

דברי המערכת

בפרשתנו אנו לומדים על סדר הדגלים. בני ישראל היו חונים במדבר באופן מופתי, עם דגלים, לפי המקום שנקבע להם. לפעמים אנו חנונים טוענים במושג אחדות. מרן זיע"א התנגד בכל תוקף לנסיגות ליצור נוסח תפילה אחיד לכל העדות. כי אחדות- אין פירושה למחוק אותי שאהיה כמו שאתה. אחדות היא שלמות השוני- אנו אהבים ומכבדים זה את זה. למרות שאנו לא מאותה עדה וחוג, אנו חיים בשלום.

הגמ' אומרת שלעתידי לבוא הקב"ה עושה מחול לצדיקים הוא יושב ביניהם בגן עדן. למה מחול? כי בצורת עיגול, כל אחד יושב במקום שונה, ואולי המיקום רחוק מחבירו, אבל כולם קרובים באותה מידה לקב"ה, כל צדיק בדרכו שלו. יה"ר שנזכה לאחדות אמיתית כל הימים.

אהרן אלוך ונחמיה
נתנאל אלישיב,
עורך ראשי

הליכות תימא



פרק שבעה עשר
דיני סינון וברירה במשקין (המשך)

הרה"ג משה רצאבי שליט"א
ראש הכולל "פרי צדיק"

גבינה או לבן וכיוצא בהם שיש מעט מים צפים על גביהם, מותר לשפוך משם את המים ואף את הטיפות המטפטפות באחרונה, ואין בזה משום בורר פסולת מתוך אוכל, כיון שראוי לאכלם ביחד:

לסחוט מיני מאכל כבושים או מטוגנים
(ז) ירקות הכבושים במים או בחומץ, וכן מיני ירקות שניטגנו או שנתבשלו עם שמן או רוטב וכדומה, מותר לסחוט מהם את השמן או הרוטב הצף עליהם והבלוע בהם, ואין בזה משום בורר כיון שהכל נחשב כגוף אחד. וכן אין בזה איסור משום סחיטה כיון שהוא סוחטם לצורך גופם (כדלעיל בפרק י' סעיפים ג' ד'):

לברור עדשים וכדומה מהמרק או הרוטב

(ח) מרק עדשים, וכן חתיכות קטנות של ירקות מבושלים המעורבים ברוטב או במרק וכיוצא בזה, אין לסנן מהם את המשקים. ואף על פי שרוב בני אדם אוכלים הירקות ביחד עם המרק או הרוטב, יש בהם איסור ברירה, הואיל והאוכל והמשקה כל אחד מהם חשוב בפני עצמו:

[ודין הברירה בהם על ידי עירוי נתבאר לעיל בפרק ט"ו סעיפים ג' וד', ועל ידי כף מנוקבת שם בסעיף ח', ולקמן בסעיף י"ח]:

לשפוך שמן מקופסת טונה וכדומה (ט) דג כבוש בשמן, כגון נתחי דג טונה או סרדינים, מותר לשפוך מהקופסא או מהקערה את השמן המעורב בו. שכל זמן שהשמן הצף למעלה מקלח אינו נחשב בורר (כדלעיל בפרק ט"ו סעיף ד'), ואף לבסוף שנפסק הקילוח ומתחילים לירד טיפות קטנות המטפטפות באחרונה מותר, כיון שרוב בני אדם אינם מקפידים לסננם כל כך, ואדרבה יש שחפצים את מעט השמן הנשאר כדי לאכלו עם הדגים:



לסנן בכלי המיוחד לסינון
(ב) גם משקה צלול שמותר לסננו (כדלעיל בסעיף הקודם), מכל מקום לא יסננו בכלי המיוחד לסינון כגון מסננת, אלא בחתיכת בד וכדומה, שמא יבוא לסנן דבר שאסור לסננו ויתחייב חטאת. וגם כשמסנן בדרך ישינה, שלא יעשה בה גומא לקבל המשקה היורד ומסתנן כדרך שעושה בחול, אלא ישפוך עליו והוא ישקע מעצמו:

לסנן יין כשהוא תוסס
(ג) יין מגתו, כל זמן שהוא תוסס (והוא שלשה ימים משפדרכו אותו) מותר לטרוף ולשכשך את החבית בשמריה ולסננו בחתיכת בד וכדומה דבר שאינו מיוחד לסינון (וכדלעיל בסעיף ב'). שכל זמן שהוא תוסס ולא שקטו שמריו, עדיין לא נפדשו השמרים מן היין יפה יפה, וכל היין כגוף אחד הוא:

רוב העולם אינו מקפיד והוא מקפיד, או בהיפך
(ד) משקה שרוב בני אדם שותים אותו כך אבל הוא איסטנסי ואינו שותהו בלי סינון, יש אומרים שכיון שהוא מקפיד אין לו לסננו משום בורר. וכן בהיפך, אם רוב בני אדם מקפידים והוא אינו מקפיד, אסור גם לו לסנן:

לסנן מיץ פירות
(ה) מיץ פירות שנסחט קודם שבת, ורוצה לסננו כדי להסיר ממנו את בשר הפרי, הרי זה מותר, הואיל ורוב בני אדם שותים אותו עם בשר הפרי המעורב בהם. אבל לא יסנן במסננת, אלא בחתיכת בד וכדומה דבר שאינו מיוחד לסינון, ובלי לעשות בו גומא, וכדלעיל בסעיף ב':

לשפוך מים מגבינה או לבן
(ו) וכן כל דבר שנאכל בלא סינון מותר לסנן את מימיו. ולכן

"אם בחוקתי תלכו - שתהיו עמלים בתורה"

חידוש
וסיפור
לפרשת
השבוע

רבינו חיים מקלויזנבורג זצ"ל סיפר על עצמו שרצה להתעלות בעבודת ה', והחל במסכת עינויים לעצמו. והיה מתענה המון, שם מסמרים בנעליים, לובש שק במתניו ועושה גלגולים על סרפדים (מן צמח שגורם גירודים נוראים בגוף). כך עשה הרב במשך חצי שנה, אך לא הרגיש שהוא מתקדש ומתעלה בצורה ניכרת.

החל להתאמץ יותר בלימוד הגמרא, וכך הוא אומר: 'מה שעשה לי דף אחד של גמרא - התעלות ודביקות בה' - לא עשתה לי כל חצי השנה של היסורים'. ואין הבטחה בשום דבר שגמי שאם תתיגע - תקבל את זה, מה שאין כן בתורה. אמר רבי יצחק 'געת ומצאת - תאמין. יגעת ולא מצאת - אל תאמין (שיגעת). לא יגעת ומצאת - אל תאמין (שמצאת)!'.

ומעשה ברבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל שישב ולמד בחדרו לימוד בעומק העיון. רגליו על הקרקע, אבל ראשו מהלך בין האמוראים והתנאים. והנה נכנסה אשתו לחדר, הניחה לרגע כוס משקה - ויצאה. הרב, שלמד בהתאמצות גדולה, נעשה צמא מאוד, בידך שהכל ושתה. אחר כמה רגעים נכנסה אשתו לחדר, והיא רואה את הכוס ריקה. שאלה את הרב 'איפה מה שהיה בתוך הכוס?'. 'שתיתי', ענה הרב. 'חשבתי שהבאת לי מים לשתות'. 'אוי!', צעקה האשה בבהלה, 'איך שתית? זה לא היה מים אלא נפט! צריך להזמין אמבולנס!'. כשמוע הרב אמר גם כן 'אוי, אוי! בירכתי ברכה לבטלה!'.
מאת הרב נעם כהן שליט"א

מאת הרב נעם כהן שליט"א

היות וזיכני ה' לחבוק בן נכתוב בעינינו ו"דבר בעיתו מה טוב"

מנהג שאר עדות ישראל שלא מזמינים בפה מלא לברית מילה אלא מודיעים לאנשים מתי יהיה ברית א"ה ולא שולחים הזמנות מיוחדות לכל אחד אלא רק הודעה. ומקור וטעם למנהג זה בגמ' פסחים ק"ג ע"ב ששם כתוב שבעה מנודים לשמיים ואלו הן 1. מי שאין לו אישה. 2. שיש לו אישה ואין לו ילדים. 3. יש לו בנים ולא מגדלם לת"ת. 4. מי שאין לו ציצית ותפילין. 5. מי שאין לו מזוזה. 6. והמונע מנעלים מרגליו (עיי"ש לכל הפירושים). 'ויש אומרים מי שאין מיסב בחבורה של מצווה ומסביר הרשב"ם שחבורת מצווה זה משתה של ברית. ומוסיף התוס' שדווקא זה שיש בסעודה אנשים מהוגנים ולא הולך ולכן לא מזמינים, שמא יש שם אנשים מהוגנים, ולא יצא לאדם שהזמינו אותו לילך לשם ונמצא מנודה לשמיים. ומנהיגנו שאין חוששים להזמין. וכך אמר מהר"ם... ש"ש שבזי צוק"ל בשירתו "שמעתי מפאתי תימן" "לשכנו שימח ברוב גילה הזמנים" לראות ברית מילה" רואים מפורש שאפשר להזמין. ועוד ראינו שאפשר להזמין, שהרי יש אומרים מי שאינו מיסב וכו', זה רבי נתן אמר מימרא זאת וכל י"א בגמ' לא נפסק כמוהו, לעומת ת"ק שהוא הרבים, וא"כ יחיד ורבים הלכה כרבים. ורק השבע שהזכירה הגמ' הם מנודים ולא מה שהוסיפה הגמ' בשם י"א. ויש עוד הוכחות ונסתפק בזה. לסיום שאלו את מארי חיים כאסר צוק"ל אם אבותינו חששו לא להזמין לברית? וענה להם ליתיה להאיי מנהגא של האוסרים אצלינו ואין לנו עסק בו עכ"ל ודפח"ח.

טעם
במסורת תימן
המפוראה

הרב שלמה ב"ר נסים שו"ב שליט"א

בהפטרה מסופר:

השם מבטחו בה' לא ידאג בשנת בצורת

"ה' עזי ומעזי" (ירמיה טז יט), מנבא על ימות המשיח שתמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים ויבואו גויים מאפסי ארץ ויתחרטו על עבודת האלילים שנחלו אבותם ויבינו שהם שקר והבל תעתועים ואין בהם מועיל.

ומוכיח את עמ"י "ושמטתה ובך מנחלתך אשר נתתי לך" (זו ד). הסיבה לגלות שלא שמרתם שמיטה בנחלתך בעוד שהייתם יושבים בארצכם שלא עשיתם רצוני להשמיטה, לכן על כרחם תיעזב הארץ מכם ותצאו לגלות 70 שנה כנגד 70 שמיטות שלא שמרתם, ששם בין האומות לא יהיה לכם שדה וכרם לחרוש ולזרוע על אשר לא שבתה בשבתותיכם שאמרתם לכם "ושבתה הארץ" (ויקרא כה ב). "ושמטתה ובך מנחלתך" - שע"י שהלכו למצרים אחרי מות גדליה בן אחיקם שמתו את הארץ ועזבו את נחלתם. שאם היו נשארים בא"י לא היתה חרבה כי השאיר מהם לכורמים וליוגבים ועי"כ נהיה השמיטה גם בם בעצמם כי יצאו מחרות לעבדות שעבדו את אויביהם בארץ מצרים, שנבוכדנצאר כבש אח"כ את ארץ מצרים כי האש לעולם תוקד. "ושמטתה ובך מנחלתך אשר נתתי לך" (זו ד) - ידוע שישנן שתי שמיטות, אחת שמיטת קרקע הנוהגת בארץ, והשנייה שמיטת כספים שנוהגת גם בחוץ לארץ כי היא חובת הגוף. ולפי שהם עברו על שמיטת קרקע וכספים, לכן אומר הנביא שיענשו בכל האופנים. וזהו שאומר הכתוב: "ושמטתה ובך" - נגד שמיטת כספים אשר היא חובת הגוף, "ומנחלתך" - נגד שמיטת קרקע (אהבת יהונתן).

"ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו" (זו ה). הנביא מדבר על שהסירו ביטחונם מה' ובטחו באשור ובמצרים. "ושם בשר זרעו, ומן ה' יסור לבו" (זו ה). אדם ששם כל בטחונו חוזקו ומהויו בבשר ודם שמחפש חיי שעה ומשתדל בעניינים ארציים ומסיר דעתו ולבו כלל מה' הוא בכלל ארור, כי יש בו ב' דברים לגריעותא א. שבוטח באדם ב. מן ה' יסור לבו, זהו שאומר: "אל תבטחו בנדיבים, בן אדם שאין לו תשועה" (תהלים קמו ג). "אשרי שאל יעקב בעזרו, שברו על ה' אלהיו". השם בטחונו באדם למה הוא דומה?

"כערער בערבה" - כעץ ערירי וגלמוד העומד יחידי במדבר כעץ בודד וחשוף שהוא מתקיים זמן מה מהלחות שבו ואין קיומו תמידי. כאילו העומד יחידי בערבה וכל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו ועוקרות והופכות אותו על פניו. כן הבוטח באדם רואה תורה ושלוה זמנית אבל בסופו שכל יאבד. ובמדרש שכל טוב (בראשית כד), כתב: "ערער" לשון ריקנות, מלשון ותער כדה. "ולא יראה כי יבוא טוב" (זו ו) - העץ אינו רואה את הגשמים הטובים כשיררדים בישוב לא ישיג שפע ממגד שמים מעל, גם בעונת הגשמים אינו מרגיש שינוי לטובה.

"ושכן חררים במדבר" (זו ו) - שוכן במדבר ביובש באדמה צחיחה. "ארץ מלחה ולא תשב" (זו ו) - ארץ מלוחה שלא תצמיח דבר כאילו זרעו בה מלח ולא תהיה מיושבת. והתרגום אומר "ארץ מלחה ולא תשב" כמו סדום שלא נתיישרה, כי המקום שזורעים בו מלח לא יצלח לתבואה.



מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל עמו ישראל, ובפרט כל התורמים והמסייעים להפצת תורה וחיזוק מסורת יהדות תימן המפוארה וגם קוראי העלון שלנו יזכו לכל הברכות האמורות בתורת משה סייעתא דשמיא בבריאות איתנה ונהורא מעליא פרנסה בשפע אושר ועושר אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים א.כ.י.ר

- ציטילון יוסף
קריית גת
- יוסף מעודה
פירס חנה
- יונה קהתי
נחלת עדה
- יהודית רז
נחלת עדה
- אלקנה צברי
ישוב ניצן
- אהרון (רובי) בן שמעון קהתי
נחלת עדה
- נעומי בת שלמה חמדי
הרצליה

שהיית התבשילים על האש מערב שבת

א. שהייה בתוך ארגז ("מיחמית"):

מותר להשהות על אש הגז, אפילו תבשיל שאינו מבושל כל צרכו או שהוא מצטמק ויפה לו בתוך ארגז סגור ("מיחמית") (העשוי מפח או נירוסטה וכיוצ"ב, בעל דלת אחת או שתיים, שמכניסים בתוכו את הקדרות) והאש שבכיריים מכוסה מתחתיו באופנים הנ"ל ["ב אייר הל' א'"] (שע"ה ח"ב סי' נ"ו סע' ב' ובנין משה ח"ג פל"ט סע' ה').

ב. פלאטה חשמלית:

פלאטה חשמלית המיוחדת לשבת, שדולקת על מצב חום קבוע, ואין לה כפתור להגדיל את חמה, מותר להשהות עליה את הקדירות שבהם יש אפילו תבשיל שאינו מבושל כל צרכו או שהוא מצטמק ויפה לו, ללא שום תוספת היכר, כיון שְׁאֵי אֶפְשָׁר להגדיל את חמה. והדין כן גם בפלאטה שנמצאת בתוך ארגז סגור, ובתוכו מכניסים את הקדירות [וראה עוד י"א סיון הל' ב' וי"ח סיון הל' א'"] (בנין משה שם פל"ט סע' ח').

מלאכת בורר

א. כשמסופק מתי תתחיל הסעודה:

אם מסופק מתי יגיעו בני ביתו או האורחים לסעודה וכן אם אינו יודע אם יחליטו לאכול מיד או לאחר זמן, יכול לברור סמוך לזמן שמשער שהם עלולים לבוא, כל שניכר שבירתו לצורך הסעודה הסמוכה. ובספק מתי יגיעו האורחים, אֶפְשָׁר להקל אפילו קצת יותר משעתיים (בנין משה פ"ד סע' ט' והע' י"א, יד"ש)

ב. בורר ונותן למקר, ובורר ומחממו על האש:

אין לברור אוכל כדי ליתנו ב"מקרר", אף אם בדעתו לאכלו מיד לאחר שיתקרר ואפילו כשנותנו במקרר סמוך לסעודה שאין ניכר שבורר כדי לאכול מיד. אבל לברור כדי ליתנו על הפלאטה וכדומה, כדי לחממו ולאכלו מיד, מותר אם הברירה היא סמוך לסעודה חצי שעה או שעה. ואם חימומו נמשך כמה שעות, אף שאוכלו אחר חימומו מיד, אסור (שם סע' י' והע' י"ב).

"איגוד קהילות החורש"



בשבח והודיה לה' יתברך

על כל הטוב אשר גמלנו, בהקמת קהילות הקודש בחריש, להגדיל תורה ולהאדירה. ובפרט קצת בעת הזכייה בהקצאת הקרקע, להקמת בתי כנסת מפוארים, שיאירו את כל השכונה באור התורה הקדושה.

תודתינו נתונה לעוסקים במלאכה,

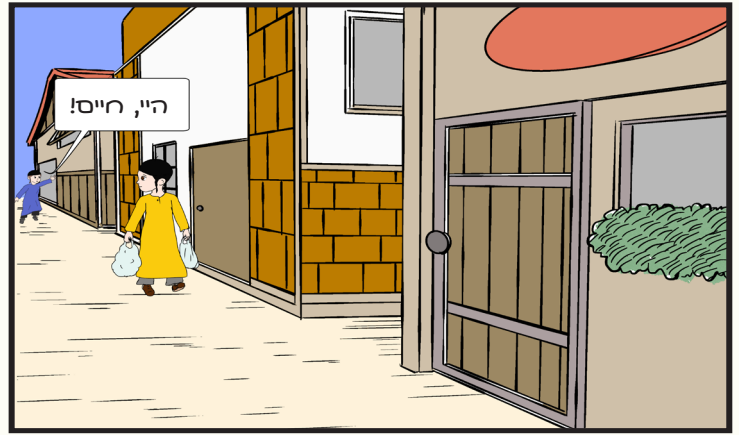
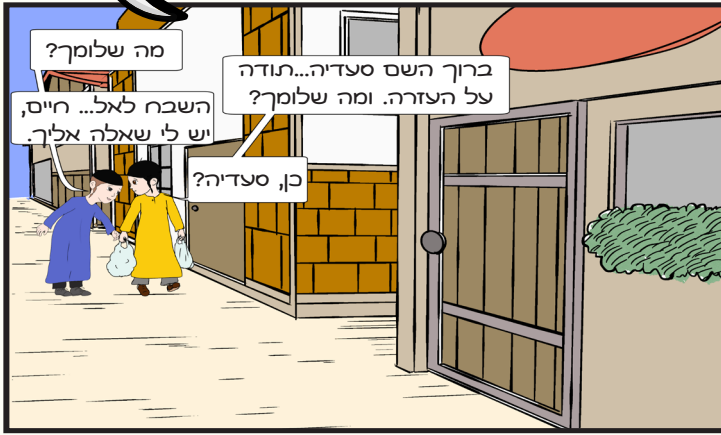
העומדים לצד בתי הכנסת מאז הקמתם ראש העיר מר יצחק קשת הי"ו עוזר ראש העיר מר עמוס כחלון הי"ו ראש מחלקת דת מר רמי יצחק הי"ו וחברי מועצת העיר על פעולותיהם והשתדלותם למען הקמת בתי הכנסת לשם ולתפארת. ה' יתברך יתן להם כח לפעול עוד כהנה וכהנה למען הציבור בחריש, ויזכו לכל הברכות האמורות בתורה, אושר ועושר נחת ושלוה וכל טוב.

מודים ומברכים

הרב אוריאל בראל | הרב אליהו לברון
מייסד האיגוד איתמר עובד

בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ יִבְרַךְ

הלכות שמירת הלשון



**...איסור קבלת לשון הרע הוא אפילו אם שמע מאיש שהוא מהימן ליה כדברי שני עדים...
ואם מי שסיפר לו לשון הרע על אחד היה מסיה לפי תומו בדבר זה, אם יש בענין הזה - אפילו אם הוא אמת - לשפטו לצד הזכות, או שענין זה הוא בעניני שלילת המעלות... בודאי אסור לקבל הימנו ולהחליט בלבו לגנאי על חבירו. ואפילו אם אין בו אחד מאלו הפרטים, מכל מקום גם כן יש לזהר שלא לקבל מאיש זה המסיה לפי תומו דברי גנות על חבירו וכל שכן שאסור לסמוך על זה לילך אחר כך ולספר דבר זה לאחרים או לבזותו בדברים עבור זה...
(חפץ חיים, כלל ז', ס' ה'-ט')**



שאלת השבת:

בשבת קודש העובד הזר המסור של משפחת שבזי הדליק את האור לצורך סעדיה - הזקן החולה בו הוא מטפל.
הסתפק אחד מבני המשפחה, המותר לנו להנות מן האור אם לאו?

מה אתם אומרים?

- אסור להנות.
- לצורך מצוה מותר.
- בשעת הדחק מותר. ומהיות טוב שלא יכוון להנות מכך.
- מותר להנות.

מאת הרב לוריא צנחני שליט"א



חידודן השבת:

(נלקח מהספר הנפלא 'כתר תורה')
מה הפירוש של המילה 'תרביצא'?

חידת השבת:

מה הפשט 'אין אוכלין את הפסח אלא בחמץ'?

את הוודקה שלו, אשב כאן חצי שעה ואחזור הביתה. המסורת הזו תנציח את זכרו בליבי לעד". גודלי הגברתן הרגיש צביטה בליבו. הוא הכיר היטב את אוצרות האהבה שיש בליבו של הנדלר - שיחיה לימים טובים - כלפי שותפו זכרונו לברכה, והוא מזג וודקה לשתי כוסות. כך חלפו להן ארבע שנים. "והנה יום ראשון חורפי אחד אחר הצהרים, מגיע הנדלר לממזגה, גודלי כהרגלו בקודש שולף בקבוק וודקה, מצמיד אליו שתי כוסות זכוכית גבוהות קומה ונע לכוונו של הנדלר. הנדלר הרים את עיניו וסימן לגודלי באצבעו: "תביא רק כוס אחת בלבד". גודלי די הופתע, הוא הניח כוס אחת על הדלפק וניגש עם השניה להנדלר. הוא מזג ושאל: "מה קרה מישה שחרגת ממנהגך, נגמרה הידידות?" הנדלר הביט במוזג בעיניים בורקות מדמע: "ביקרתי בסוף השבוע אצל הרופא שרגא מוט'ל פייביש, והוא בדק אותי ישר והפוך. בדק את הריאות, בדק את הדם, בדק את הלב, ואמר לי: "אדון הנדלר, אתה איש לא כל כך בריא. יש לך סכרת קשה, יש לך תעוקה בלב, יש לך לחץ דם. אלכוהול, וודקה, ויסקי, זה לא בריא בשבילך בכלל. מכאן ואילך אתה לא שותה יותר משקאות אלכוהוליים... גודלי פער פיו נדהם ושאל: "הרגע ראיתי אותך שותה בלגימה אחת את כוס הוודקה שלך שהיתה גדושה למדי, איפה אתה ואיפה הרופא???!" הנדלר נשען על מרפקיו ולחש לעבר המוזג: "תשמע גודלי, שתיתי את הכוס הוודקה של יענקל'ה גרינבלוט ידידי היקר זכרונו לברכה. שתיתי בשביל האהבה שיש לי אליו והכבוד שאני רוחש לו... וגם במחיר הבריאות שלי לא אוותר על מסורת הידידות שלנו".

"ונתתי שלום בארץ" (כו,ו)

בספר "פניני תורה" מביא בשם כמה מפרשים שכוונת פסוק זה שיהיה שלום ביניכם לבן עצמכם.

אהבת חברים זה דבר חשוב, אפילו יותר ממצוות מעשיות. הקב"ה מאד נהנה שבניו אוהבים זה את זה ומשמחים זה את זה. כמו אבא טוב, שנהנה להביט בילדיו הקטנים המשחקים יחדיו בשיתוף פעולה תוך צהלות שמחה. לאהוב יהודי באמת באמת עם כל הלב, זה הנחת הכי גדול של ריבוננו של עולם, ובזכות אהבת חברים זוכה כלל ישראל להמון שפע ברכה וישועה, בעיקר כאשר אהבה זו יש בה גם מסירות נפש. כמו שראינו בחברות של גרינבלוט את הנדלר. (סיפור זה משל מן החיים)

באחד הערבים השבוע התקשר אלי עמיתי הוותיק מיסטר רונלד צימרמן האמריקאי, "שלום לך מיסטר לוי, יש לי סיפור עסיסי... "ובכן מיסטר לוי, היה היו להם שני ידידים בלב ובנפש, שם האחד יעקב גרינבלוט ורעהו מישה הנדלר. הם לא היו רק ידידים, הם היו אפילו שותפים מיוחדים במינם. היתה להם נגריה קטנה באזור התעשייה בקצה העיירה שם הם יצרו בהרמוניה ברוכה, שולחנות, כיסאות, חלונות, ספריות, וכל מה שבית יהודי זקוק לו. הם נתנו לכל קליינט תחושה שהוא הכי חשוב ויקר בעולם, ואם היו למישהו טענות, מיד הוא היה צודק. גרינבלוט את הנדלר ספגו מפעם לפעם ביזיונות לא מוצדקים. חסד? הו, הו, השניים היו חסדנים מאין דוגמתם, ולא היו חתן וכלה שנישאו שלא קיבלו מהם ארון מכובד, או ארגז מצעים, ולפעמים אפילו חדר שינה מלא. והם, בחסדי השם התפרנסו בכבוד וטיפחו משפחות לתפארת, ושם שמים ושבחו שגורים על לשונם יומם ולילה, לא פחות מאשר הם שיבחו איש את רעהו. הללו בכל יום, קיץ או חורף בשעות אחר הצהרים המאוחרות לאחר סיום יום עמלם המפרך היו נכנסים לחצי שעה לממזגה של גודלי, ממתנינים שיגש אליהם עם בקבוק וודקה ושתי כוסות זכוכית גבוהות. גודלי מזג להם וודקה עד למעלה ממחצית הכוס, החליף עמיהם כמה מילים מנומסות, והותיר אותם לשמוח ולעלוץ באווירה ידידותית נעימה, שוודקה בוודאי מוסיפה לה הרבה חן וחמימות הלב. המחזה הזה חזר על עצמו לא פחות מ- 40 שנה. "נו, מיסטר לוי, כמה בן-אדם כבר יכול לחיות. 70 שנה? 80 שנה? יום אחד לקה גרינבלוט בליבו, אושפז בבית החולים של העיר הגדולה, ואחרי שבוע נפח נשמתו בשיבה טובה. "האובדן של גרינבלוט היה קשה להנדלר שותפו וידידו בלב ובנפש. חודש ימים הוא לא תיפקד, רק בכה ובכה. אחרי חודש קשה ביותר חזר לנגריה, לקרשים ולקורות, למשור ולמסמרים. אבל למלאכת היצירה היה טעם מר. בשעה חמש אחר הצהרים הוא סגר את שערי הנגריה ושרך רגליו לכוון הממזגה של גודלי והתיישב בשולחן הקבוע. גודלי הגיע עם בקבוק הוודקה ובידו כוס זכוכית גבוהה, אחת. הנדלר סימן לו באצבעותיו: "תביא שתי כוסות". גודלי ניגש להביא עוד כוס, די בתימהון. "בשביל מי הכוס השניה?" שאל גודלי. "בשביל גרינבלוט זכרונו לברכה. כוס בשבילי וכוס בשבילו. אני ממשיך לשמור על המסורת הידידותית שהיתה לנו במשך 40 שנה. קודם אשתה את הוודקה שלי, אחר כך אשתה

"ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם" (כו, מ"ד)

המגיד מלובלין המתיק פסוק זה במשל: מעשה בחייט מעולה, שהוזמן לארמון מלך לתפור בגדים למלך ולכל בני פמליתו, ולשם כך נתנו לו ולמשפחתו דירה רחבת ידים בחצר הארמון, וארוחותיהם נתנו להם ממטבחיו של מלך, הבדים נתנו מאוצר המלוכה, וכל מה שהיה לו להביא זה- מכוונת תפירה, ולהתחיל במלאכה.

לימים חלה החייט בעיניו ולא יכל לתפור, החלו בני ביתו לדרוש ברופאים ורפואות שעלו להם הון תועפות, וכשאזל הכסף שהיה ברשותם, רצתה רעייתו של החייט למכור את מכוונת התפירה היקרה, כדי שיוכלו להמשיך בטיפול.

נחרד חייט ואמר: נלוה כספים ונחזר על הפתחים, אבל את המכונה לא נמכור בשום פנים ואופן!
תמהה אשתו ושאלה מדוע? הסביר החייט: אנחנו אורחי המלך, ואוכלים על שולחנו, משום כך אין לנו הוצאות נוספות מלבד תרופות היקרות, אמנם חליתי ואין בידי לבצע את המשימה שהוטלה עלי, אבל כל זמן שהמכונה ברשותי ואני מייחל לשוב לעבודתי, ימתינו לי בסבלנות וימשיכו לארחנו בחצר הארמון. אולם אם אמכור את המכונה, שוב לא אחשב לחייט, ואתבקש לפנות את המקום ולשוב לביתי ומה נאכל, ומהיכן נתפרנס?! הבינה האשה, והודתה לדבריו.

הנמשל: מצויים אנו בגלות מפני שחטאנו, ומפני קוצר עבדתינו את בוראנו, אומנם כל עוד מחזיקים אנו באמונתנו בבוראנו, ושם השם נקרא עלינו, אין הקדוש ברוך בגלל כוונותיהם, נטש אותנו, וממשיך להתחסד עמנו.

וזהו מה שנאמר: "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם"- שגלו בגלל עוונותיהם, "לא מאסתים... לכלותם", מפני "כי אני השם אלוהיהם" שעדין אמונתם בידם ומאמינים בי שאני אלקיהם, וכשיש אמונה יש הצלחה. ע"כ הובא מספר "דרשה לישראל".

האמונה זה הדבר היחיד שיכול להוציא את האדם מכל המשברים מכל הפחדים ומכל העצביות, יהודי שמאמין שכל דבר שעובר עליו זה מן השמים זה יהודי שליו ושמח כי גם שיקרה לו דברים הוא לא ילחץ והיה רגוע כי הוא יודע מהיכן זה מגיע. וכיון שיצר הרע מנסה כל יום להפיל את האדם לכן צריך לעשות תרגילים באמונה פשוט לחיות את ה' ולהאמין שבכל מאורע שעובר עליי הכל זה השגחה השגחה פרטית מהי וכל מה שקורה שקורה פה זה רק פרודור לעולם הבא.



חודש אייר ~ חודש הרפואות הקשר בין תשובה לרפואה- חלק ב

דָּבַר אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְמוֹ" (איגרת הרמב"ן). לְקַיְמוֹ כתיב, כלומר לממשו בעולם העשייה, כי הכל נמדד לפי רוב המעשה! פירוש- כל מעשה שחוזר על עצמו לרוב קובע את הדבר בטבעו, כך שאם האדם יתגבר שוב ושוב וימנע מעצמו למשל מלח, לבסוף יתרגל לאכול ללא מלח ומעתה אם יוסיפו למאכלו חצי מכמות המלח שהיה רגיל לאכול יטעם את המאכל שהוא כמלוח יתר על המידה שכבר נקבעה בטבעו. וכן על זו הדרך באכילת ירקות חיים בכל ארוחה, בצמצום כמות האכילה וכן כיו"ב בכל דבר.

לשמור על ניקיון הסביבה לשבוע שעבר לבטחתה לתת 'משימות ניקוי' בכל שבוע. טרם שניגש למשימות נזכיר כלל נוסף המהווה חלק מן הבסיס האיתן של בניין הרפואה הטבעית בעולם בכלל ובחריש בפרט והוא עצת הרמב"ם זצ"ל: "התמדת הבריאות בהישמר מן השובע והניח השיברון מן היגיעה". כוונתו שנאכל כמה שאנו צריכים ולא כמה שאנו רוצים (עד שנרגיש שאיננו רעבים עוד ולא עד שתתמלא כרסנו). מומלץ להגביל את הכמות מראש בצלחת ולא לקחת תוספות מעבר להגבלה זו. כל חריגה מכמות המזון הנחוצה לנו הרי היא כמשבר עבור איברי העיכול שמתייגעים הרבה בפירוקו ובעיכולו של מזוננו. בל נשכח לשמור וליישם את הכללים שלמדנו עד כה והם: 1. להשתדל שמזוננו יהיה כמה שיותר קרוב לטבע 2. כל ארוחה תהיה מורכבת חציה מתבשיל של קטנית או דגן מלא וחציה מירקות, עלים ונבטים חיים וטריים. פירות חיים יש לאכול בין הארוחות!



משימת השבוע היא: לשתות בכל יום, בבוקר או בערב, עם האוכל או בין הארוחות- שייקים ומיצים מירקות ופירות חיים! הבסיס של השייקים זה חסה ומלפפון ועליהם יש להוסיף פירות מתוקים כמו: בננה, תמר, תפוח, אגס, אפרסמון מקולף, פפאיה, סברס (פרי הצבר), אבקת חרובים אורגנית, מלון, אבטיח, אנונה, ערמונים, תאנה, מנגו. או לחלופין פירות חמצמצים: תפוח ירוק, פירות יער (אוכמניות, פטל, גוג'י ברי, פרי האסאי וכו') וחמוציות.

חזקים ובריאים תהיו,

יוסף טל הררי, מרפאת רפאנא 052-2220918

המאמר לעילוי נשמת מורי אבי שלמה בן אסתר ע"ה יחד עם כל בני ישראל השוכבים עימו ולהבדיל בין המתים לחיים לרפואת כל המטופלים הנשלחים אלי בכלל חולי עמו ישראל אכ"ר



במאמר הקודם הבאנו את המהר"ל (מתוך ביאורו על פרקי אבות "דרך חיים"), שלימד אותנו את חשיבות 'השלום', שהוא מלשון 'השלמה'. המסר היה ברור ונקי וזו לשונו בסוף דבריו (שם): "כי צריך לעסוק בהשלמתו של אדם שהוא כולל הגוף והנפש. וזהו האדם, שהוא מחובר מגוף ונפש, [אף שהוא] משלים עצמו בתורה, סוף סוף הוא אדם חסר, כאשר חסר מה שצריך להשלים גופו, ואחר הדבר החסר ימשך חסרונו וגו'" [ובמקום חיסרון האדם מועד לחטוא] "כי כאשר הנהגת האדם בשלמות... אז לא בא החטא, שהוא חסרון אל האדם", עכת"ד. הסברתי שם העניין גם מבחינה רפואית.

הרמב"ם אף הוא טרח להודיענו את חשיבות לימוד כללי הנהגת הבריאות הרפואת החולאים, או לכל הפחות להתגורר במקום שבו יש רופא חכם שהניסיון הוכיח עליו, על מנת שיוכל להיוועץ עימו בעת הצורך, כפי שאביא להלן.

ושמרת לעשות ככל אשר יורוך הערך של מה שאנו זוכים ללמוד במסגרת זו- ושנזכה ללמוד ביתר הרחבה במסגרות נוספות בע"ה- שווה חיים! צריך להודות על זה ולשמח מכן. במצוות עשה אנו עסקינן, שנאמר "וְנִשְׁמְרָתֶם מְאֹד מִשְׁפָּטֵיכֶם" (דברים ד, טו) וכן כתוב "וְשִׁמְרָתֶם אֶת חֻקֵּי יְהוָה אֲשֶׁר יְעֲשֶׂה אִתְּם הַאֲדָמָה וְחֵי בָהֶם אֲנִי ה'" ועוד כתוב "וּבְחֻרַת בְּחִיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה אֶתְּהָ וְזָרְקֶךָ" (דברים ל, יט) וכן יש כאן מצוות עשה לשמוע דברי חכמים, שנאמר "וְשִׁמְרָתְ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יֹרְקֶךָ" (דברים יז, י).

פנינו לשלום והכל לפי רוב המעשה. מובן כי לא מיד נוצר השינוי המיוחל, אלא מדובר בתהליך הדרגתי. בתהליך זה המפתחות הראשיים הם- גבורה והתמדה, הן ב"לא תעשה" והן ב"עשה". ברמה הגופנית, כמו ברמה הרוחנית, אדם צריך להחזיק חזק ולמנוע מעצמו ("לא תעשה") את כל מה שעלול להזיק לו אפילו אם זה קשה וכורך בויתורים על "הנאות החיים", וכל הנאות הרגע "כְּרָגַע יֵאבְדוּ"- לשם כך נחוצה בהחלט גבורה. כמו כן, עליו לספק לעצמו ("עשה") את מה שעשוי להועיל לבריאותו גם אם אין לו הנאה מכן. לשם כך צריך ללמוד ולצבור ידע, כי ידע זהו הכוח המבדיל בין החיים והטוב לבין המוות והרע. בכוח הגבורה וההתמדה הנ"ל יתחזק בגופו 'הכוח הדוחה' ואט אט ירפו ממנו כל מיני מרעין בישין ("מחלות רעות", בשפה הארמית) עד שיתגבר עליהם לגמרי "והמושכות" של חיינו "יהיו בידיו", כמו שאומר העם, ולא יוכלו אותם המזיקים להתקרב אליו עוד. זהו הכלל: "וְכָאֲשֶׁר תִּקְוֶה מִן הַסֶּפֶר- תַּחַפֵּשׂ בְּאֲשֶׁר לְמַדְתָּ אִם יֵשׁ בוֹ

החסול לביטוי ולפיתוח אהבת הורים לילדים מתוך ספרו של הרב אברהם אוהיון שליט"א

הבן יקיר לי

חיוב התפילה על הילד
כתב הרב וולבה זצ"ל: "בתפילה צריכה להיות נשמה של יהודי. התפילה היא ביטוי של קשר לקב"ה, ביטוי של 'חלק אלוהי ממעל' שלנו, ולכן יש להרגיל את הילדים להתפלל מתוך כוונה ראש, בהכנעה ובריכוז מלא".

כדי להאהיב את התפילה על הילד יש לפעול בכמה מישורים: **אמונה**
היסוד הראשון והחשוב הוא להקנות לילד ולנו עצמנו בהירות במציאות ה' יתברך. כאשר אדם מכיר ויודע שיש מציאות של ה', הוא יוכל לפנות אליו באופן טבעי ופשוט. קל יהיה לו להבין שה' שומע אותו, ולכן באפשרותו לדבר עם ה' בכל עת. דווקא הילדים, בשל היותם ישרים ובלתי מתוחכמים, הם בעלי הכלים האנושיים הטבעיים לפעול בדרך זו. הם המסוגלים להראות באצבע ולומר: "זה קלי ואנוהי".

"אם אב אינו טורח להסביר לילד מהי תפילה ושה' יתברך פשוט ואמיתי, הוא שומע אותך ובאפשרותך לדבר אתו, אל לו להתלונן שבנו אינו מתפלל כראוי" (אהל מרים, עמ' קלא).
אחד מגדולי האדמו"רים בדורות עברו המליץ על הפסוק "כשמך אלוקים כן תהילתך": "כשמך אלוקים" – באותו שיעור שאני אכיר בגדולתך ובשמך, "כן תהילתך" – אקבל את הכוח להללך, לשבחך ולפארך.

שאל ההורה:
ילדי אינו אוהב להתפלל. הוא אינו מרוכז בשעת התפילה אלא חולם ועוסק בדברים אחרים. כיצד אפשר להאהיב על הילד את התפילה?

השיב המחנך:
אין התפילה מצווה כאשר מצוות עשה. כל מצוות עשה, אם עשאו אדם ללא כוונה – יצא, ואילו התפילה אינה כן. מעצם היותה 'עבודה שבלב', צריכה התפילה כוונה. אנו מצוויים "ואהבת... בכל לבבך ובכל נפשך". הלב מוכרח להיות שותף בתפילה. משום כך אין דרך לכפות על ילד את הקשר הרגשי לתפילה, אלא על ההורים והמחנכים לפעול כדי לעורר בלב הילדים את הרגש הזה.

הנוסח והכוונה
היהודי צריך לחוש שהתפילה היא חלק מהותי ממנו: "ואני תפילה". על התפילה ללוותו על כל צעד ושעל, הן על פי הנוסח שתיקנו לנו חכמינו הן תפילה מעומק הלב ובקשה על צרכיו האישיים בשפתו המיוחדת, מתוך ידיעה ברורה כי "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת", קורא ונענה.
נוסח התפילה שבסידור הוא אמנם נוסח מחייב, אך מלבד זאת בכוחו לעזור לנו לנסח את בקשותינו, על פי רוח קודשם של חכמינו ז"ל.



"בית ה' כלך"

התורמים 3 מטר ביסודות המבנה,
 יזנו בהקדשה לנצח נצחים על קיר בית הכנסת!



מטר בניה
 24x325

אמה על אמה
 24x125

בית מקדש מעט רוצה להיבנות!

בעיר חריש תובב"א, קהילת 'אחוות אחים', בונה בניין קודש לה'

2 אולמות תפילה | כולל אברכים | חדרי לימוד

מיומם ביצולם כפך, ופקין קיימת אב אצולם ככא!



לפרטים: איתמר 053-3453020 | לתרומה סרקו את הברקוד «
 "איש את אחיו יעזורו, ולאחיו יאמר חזק"»